

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY KITOB PALATASI
Ona yurti — oltin beshigi

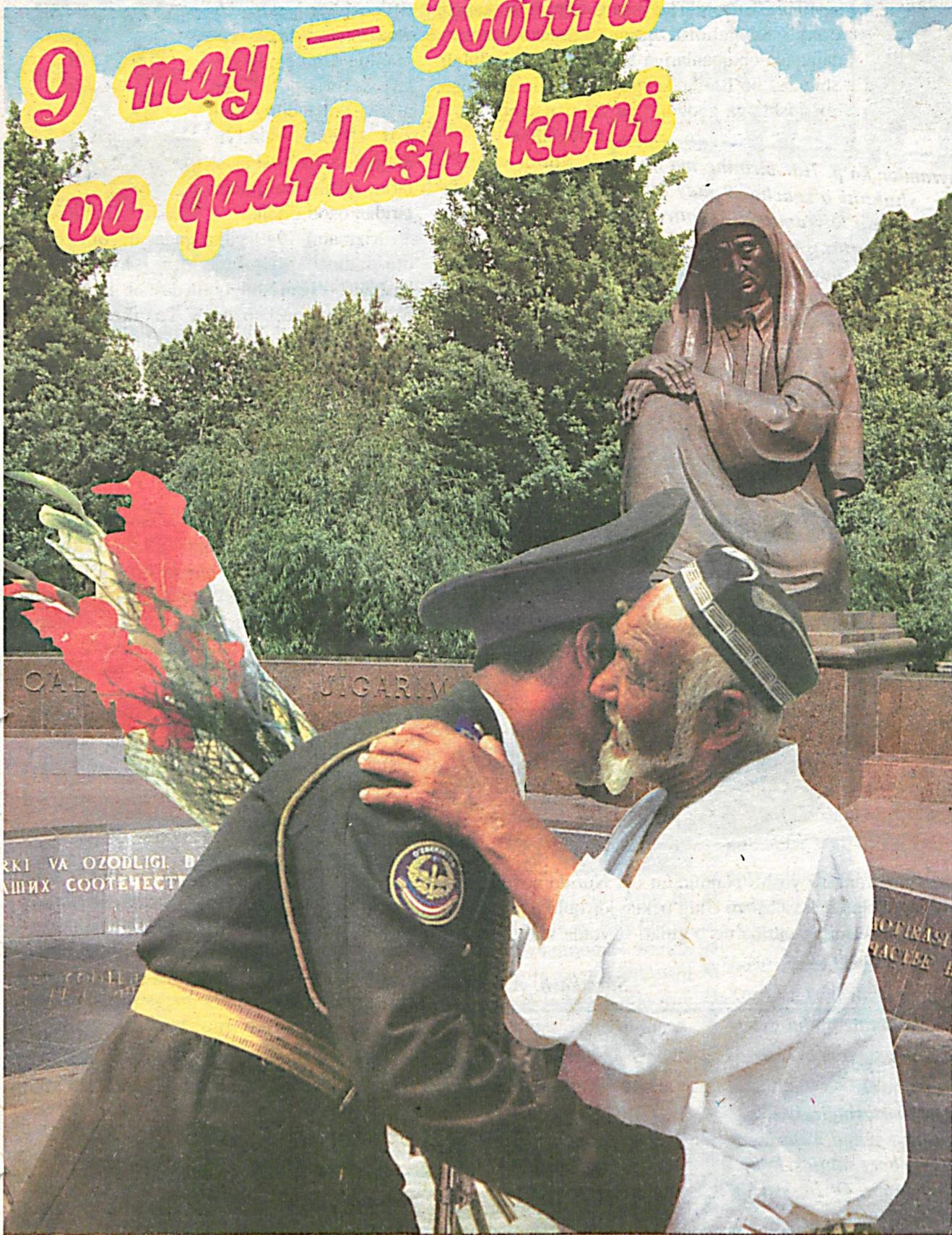
TONG YULDUZI

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

2007 yil
7 – 13 may
N:19
(66612)

Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqib boshlagan

9 may — Xotira
va qadrlash kuni

DUSHANBADAN PREZIDENT FARMONI

Qadrlil bolajonlar, bilasizki, 9 may umumxalq bayrami — Xotira va qadrlash kuni. Shuningdek, Ikkinchi jahon urushida fashizm ustidan qozonilgan G'alabaga 62 yil to'ladi. Shu munosabat bilan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Ikkinchi jahon urushi qatnashchilarini rag'batlantirish to'g'risida»gi Farmoni e'lon qilindi.

BOLALARGA BAG'ISHLANGAN KONFERENSIYA

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik Palatasining Demokratik institutlar, nodavlat tashkilotlar va fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish organlari qo'mitasi tomonidan tashkil qilingan «Bola huquqlarini ijtimoiy himoya qilishning qonuniy asoslari» mavzusida konferensiya bo'lib o'tdi.

QADIM SHAHARGA SAYOHAT

«Kamolot» YOIH Zarafshon shahar Kengashi o'ziga xos tashabbusni amalga oshirdi. Harakatning faollari va iqtidorli yoshlardan iborat guruh a'zolari Xorazmga ikki kunlik safar uyushtirishdi. Safar davomida shahardagi 20 - «Mehribonlik uyi»da tarbiyalanayotgan bolalarga yaratilgan sharoitlar, to'garaklar faoliyati bilan tanishib, ularga o'z sovg'alarini ulashishdi.

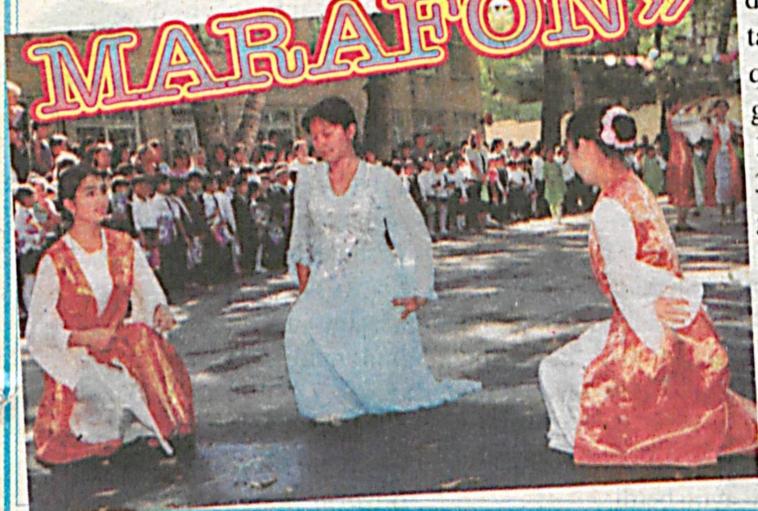
YANGI KITOB TAQDIMOTI

Aziz o'quvchilar! Yangi kitoblar haqida bilishni istaysizmi? Unda 2007 yil, 15 may kuni soat 11⁰⁰dan 15⁰⁰gacha poytaxtimizdagi «Sharq ziyokori» kitob do'koniga keling. Siz bu yerda taniqli shoir, yozuvchilar va estradamiz yulduzlari bilan uchrashasiz. Shuningdek, bu yerda yozuvchi Muhammad Ismoilning «Chiroylisan tengi yo'q» kitobining taqdimoti ham bo'lib o'tadi.

«BAHORGI MARAFON»

Maktabimizda Fond forum boshchiligida «Bahorgi marafon» ko'rik-tanlovi bo'lib o'tdi. Unga Indoneziya, Koreya, Avstriya, Avstraliya kabi davlatlardan kelib o'qiydigan do'stlarimiz ham tashrif buyurishdi. Biz asfaltga rasm chizish, qo'shiq aytib, raqsga tushish va bahor gullaridan guldastalar yasash bo'yicha bellashdik. 1- «A», 1-«B», 4-«A» sinflari 1-o'rinni, 2-«A», 2-«B», 3-«A» sinflari 2-o'rinni egallab, esdalik sovg'alari bilan taqdirlandilar. Kecha oxirida Shahriyor, Shohruh singari taniqli xonandalarning kuy-qo'shiqlari yig'ilganlarga zavq bag'ishladi.

Feruz NE'MATOV,
Yunusobod tumanidagi 17-lingvistik
maktabining 3- «A» sinf o'quvchisi

DUSHANBAGACHA

9 May – Xotira va qadrlash kuni

«URUSH EMAS, MEHNAT FAXRIYSI BO'LINGLAR»,

deya niyat bildiradilar bizga kekxa ustozimiz Samig'jon aka Sadiboyev. Sababi, otaxon dahshatli urush azobini ko'p va xo'p tortgan ekanlar. Bu yil 84 bahorni qarshilagan otaxonning nafaqaga chiqqanlariga ham 20 yildan oshibdi. Shunday bo'lsa-da, sevgan kasblarini ardoqlab, biz yoshlarga geografiya fanidan saboq berib kelyaptilar.

Xotira va qadrlash bayrami arafasida otaxon bilan urush xotiralari haqida suhbatlashgimiz keldi. Maqsadimizni anglagach, biroz ma'yus tortib qolgan ustozimiz quyidagilarni gapirib berdilar:

–1942 yilning sentabrda urushga otlandim. Birinchi Ukraina frontida xizmat qildim. Ukrainaning Gomel, Kiyev, Lvov, Ternopol, Chernigov, Polshaning Krakov, Chexoslovakiyaning Bratislava shaharlarini fashist bosqinchilaridan ozod qildik.

Xizmatni 1949 yilga qadar davom ettirib, ota-onam bag'riga qaytdim. O'qituvchilik kasbiga bo'lgan ishtiyoqim dastlab Pedagogika bilim yurtiga, so'ngra Toshkent Davlat pedagogika institutiga yetakladi. Mana, 56 yildirki o'quvchilarga saboq berib kelyapman. «Qarilik gashtini surib, choyxonada choy ichib yurmaysizmi?» deyishadi gohida farzandlarim. Kasbimga, o'quvchilaringa bo'lgan mehrim ustunlik qiladi chog'i, uyda o'tirolmayman...

U kishining «Jasorat» medali, mustaqilligimizning 1 yilligi ko'krak nishoni, «Xalq ta'limi a'lochisi» unvoni kabi ko'plab mukofotlar sohibi bo'lganliklarini o'zimiz surishtirib bildik.

Samig'jon otaning biz shogirdlariga bildirgan tilaklari ham juda ajoyib bo'ldi: «Bolajonlarim, sizning urush emas, faqat mehnat faxriylari bo'lishingizni tilayman. Hoyo baxtingizga hech qachon urush bo'lmasin!»

Umida SHARIPOVA,
Toshkent viloyati,
Toshkent tumanidagi
2-umumta'lim maktabining
8-«A» sinf o'quvchisi

BOBOJONIM – FAXRIM MENING!

Siz suratda ko'rib turgan otaxonlarimizning aksariyati hozir oramizda yo'qlar. Ular Toshkent viloyatining Zangiota tumanidan urushga o'tlanib, fashist bosqinchilariga qarshi jang qilganlar.

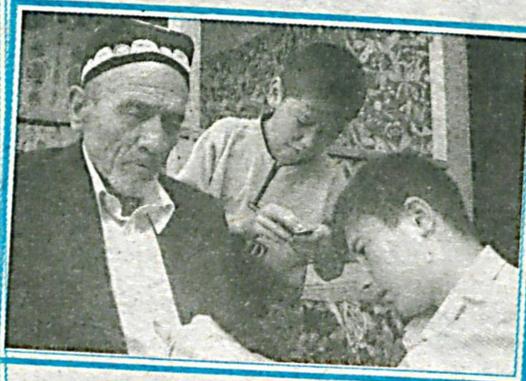
Suratdagilar orasida telpak kiyib turgani mening bobojonim edilar. Afsuski, ular ham hozir oramizda emaslar. Urushdan bir oyoq bilan qaytgan bo'lsalar-da, ruhan tushkunlikka tushmadilar. Halol ishlab, jamoat ishlarida faol qatnashib, to'rt nafar farzandlarini boqib, o'qitib, uyli-joyli qildilar. Atigi 57 yilgina umr ko'rgan bobojonimdan biz nabiralari qalbida porloq xotira qoldi, xolos. Men mana shunday shijoatli insonning nabirasi ekanligimdan faxrlanaman.

Nodira TOHIR qizi,
Toshkent viloyati,
Zangiota tumanidagi
34-maktabning
9-sinf o'quvchisi

Yurtimizda bayramlar ko'p. Har birining ma'nomo'hiyati, o'rni va shukuhi o'zgacha. 9 may kuni nishonlaydigan umumxalq bayramimiz – Xotira va qadrlash kunini bayramlarning eng qadrlisi desak, yanglishmaymiz. Chunki bu bayramda bugungi tinch va farovon hayotimiz poydevorini qurgan faxriylarimizni qadrlaymiz, bu yo'lda jon fido qilgan insonlarni xotirlaymiz.

Zero, ular doimo yodimizda, ardog'imizdalar. Xotira hamisha uyg'oq, muqaddas tuyg'u. U hech qachon qalblarimizni tark etmasin!

O'GITLARI PURMA'NO

Ushbu suratni o'tgan yili kuz oylarida tahriyatimizga keltirishgandi. Uni nasib bo'lsa, Xotira va qadrlash kuni arafasida gazetada chop etishni niyat qilgandik.

Chortoq tumanidagi «Beshkapa» mahalla fuqarolar yig'inida istiqomat qiluvchi Ikkinchi jahon urushi faxriysi, birinchi

guruh nogironi 80 yoshli Najmiddin ota Nuriddinovning nasihatlarini nabiralari Islombek va Mirzo Ulug'beklar jon quloqlari bilan tinglashadi. Chunki otaxonning purma'no o'g'itlari hayotda ularga juda asqotishini yaxshi bilishadi-da.

Suratkash: A.MATKARIMOV

Bilasizmi, dunyoda chin do'st topishdek mushkul ish bo'lmasa kerak?! Ana shu do'stingizga sirlaringizni, o'zingizni qiynayotgan muammolaringizni aytib, ancha yengil tortasiz, undan kerakli maslahatlarni olasiz. «Qulog'ingga gapim bor» sahifasi ham sizlarga mana shunday sirdosh bo'ladi, degan umiddamiz. O'zingizni qiynayotgan muammolaringiz bormi? Bizga maktub yo'llang, tengdoshlaringizdan maslahatlar oling.

Qulog'ingga gapim bor

OTA-ONA – QO'SH QANOT

Salom men uchun sirdoshga aylanib ulgurgan gazetam! Bu achchiq, naqadar qiynoqli armonlarimni yozish uchun bir necha marta urinar, ammo jur'at topolmasdim. Men dadamdan bir umrga ayrilib qolganimda 12 yoshli qizaloq edim. Dadajonimning o'rnlari baribir boshqacha edi.

Shu o'rinda tengdoshlarimga bir o'tinchim bor: ota-onangizning borlarida qadrlariga yeting. Ular bilan eng yaxshi damlaringizni o'tkazing, ularga yaqinroq bo'ling.

MUHAYYO, Jizzax viloyati

O'TDA YONGAN SHE'R DAFTAR

Nodir degan do'stim bor. U juda yuvosh, mehribon bola. Maktabda ham bировga yomon gapirmaydi, hech kim bilan urishmaydi. Kunlarning birida uning yozgan she'rlari qo'limga tushib qoldi. O'qib chiqsam, juda ta'sirli yozilgan ekan. Uning «Ustoz» va «Dalada» deb nomlangan she'rlarini o'rtoqlarimga o'qib berdim. Ular ham she'ni yaxshi yozilgan, deb maqtashdi.

–Nodir, she'rlaringni adabiyot o'qituvchimizga ko'rsatsang bo'larkan, juda yaxshi yozilgan ekan, – dedim unga bir kuni.

–Hali ustozimga ko'rsatadigan she'r yozganim yo'q-ku, – dedi bunga javoban Nodir.

Shu orada ta'tilga chiqib ketdik. Nodir haqida hech qanday xabar eshitmadim. Ta'til tugagach, maktabga kelib, Nodirni ko'rib qoldim.

–Nodir, haliyam she'r yozayapsanmi? – deb so'radim.

–Yo'q, – dedi u xafa bo'lib.

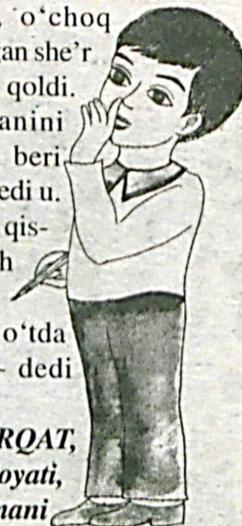
Shunda u menga bo'lgan voqeani aytib berdi:

–Uydagi barcha ishlarimni qilib bo'lgach, bo'sh o'tirmasdan she'r mashq qilib turardim. Yozgan she'r, ertaklarimni ukamga o'qib berardim. Bundan ukam juda xursand bo'lardi. Kunlarning birida qaragam, she'r daftarim yo'q. Uyni, hovlini qarab chiqdim. Hech qayerdan topolmagach, o'choq boshiga borsam, chala yongan she'r daftarimga ko'zim tushib qoldi. Uni kim yoqib yuborganini bilmayman, ana shundan beri she'r yozmay qo'ydim, – dedi u.

Men Nodirni qanchalik qisqam, she'r yozishdan bosh tortdi.

–Yana she'rlarimning o'tda kuyishini istamayman, – dedi Nodir xomush tortib.

FURQAT,
Sirdaryo viloyati,
Boyovut tumani

AJDODLARIMIZNI O'RGANAMIZ

*Amir Temur shaxsini idrok etish
tarixni idrok etish demakdir.*

Islom KARIMOV

SAMARQAND ARKI

Gazetamizning o'tgan sonlarida Amir Temur bobongiz bunyod etgan binolar haqida ba'zi ma'lumotlarni havola etgan edik.

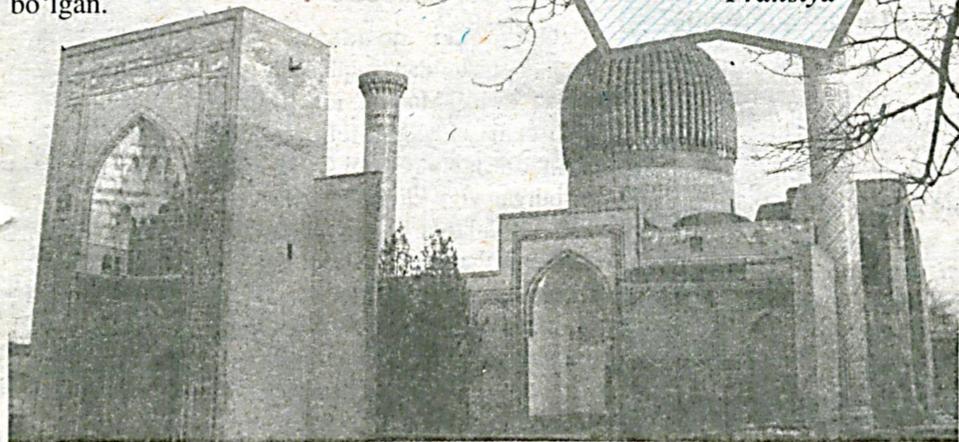
Bu gal Samarqand arki haqida qisqacha hikoya qilamiz.

Ark 1371-1372 yillarda Amir Temur buyrug'i bilan bunyod etilgan edi. Uning maydoni 34 gektardan keng edi. Demak, u juda katta va mahobatli bo'lgan.

«Temurbekning odamlari juda qimmatbaho nafis shohi va harir jun matolardan kiyim kiyadilar. Ular saramjom-sarishta odamlardir.

Uning saroyida sharob ichish taqiqlangan».

*Arxiyepiskop JAN,
Fransiya*

Unda Ko'ksaroy va Bo'stonsaroy kabi davlat binolari mavjud edi. Agar bu ulug'vor binolar saqlanib qolganda, ular Samarqand ko'rkiga ko'rk qo'shib turgan bo'lardi. Bobur Mirzo mazkur binolar to'g'risida o'zining «Boburnoma» asarida batafsil ma'lumot berib o'tgan. Xususan, u Ko'ksaroyini to'rt qavatli betimsol saroy deb ta'rif etgan. Uning bezaklari zangori rang bo'lgani uchun Ko'ksaroy deb atalgan. Bu yerda turli davlat tadbirlari o'tkazilgan, elchilar qabul qilingan. Ko'ktosh ustida oltin taxt turgan. Ko'ktosh hozirgi kunda Amir Temur Maqbarasi hovlisida turibdi.

Samarqand arki 1868-1871 yillarda general Fon Kaufman buyrug'i bilan portlatib, yo'q qilindi. Undagi masjid, madrasalar va maqbaralar ham buzib yuborildi. Noyob va qimmatbaho boyliklar esa tashib ketildi.

TEMUR MINORASI

Rossiyaning Chelyabinsk viloyatidagi Troitsk shahri yaqinida joylashgan. Sayyoh P.S. Pallasning ma'lumotlariga

«Temurbek arab, fors, turk tillarida bimalol so'zlashadi. Ilmi Qur'on va ilmi fiqhda shunchalar zabardastki, hech qanday musulmon olimi u bilan bahslasha olmaydi».

Ionap GRINLO

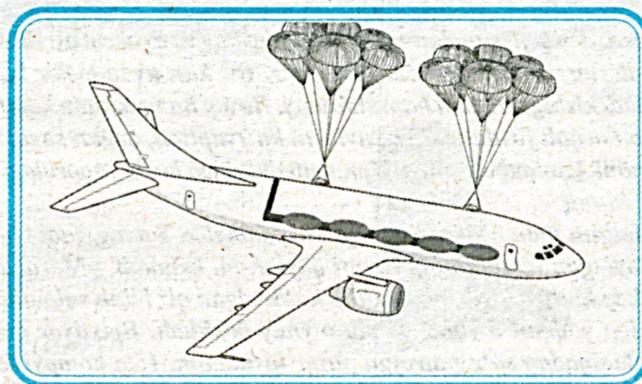
ko'ra, minora atrofida boshqa binolar ham bo'lgan. Lekin bizgacha faqat minoraning o'zi yetib kelgan. Balandligi 15 metr. Xalq bu yerga Amir Temurning qizi ko'milgan, deb aytadi. 1889 yildagi qazilma paytida haqiqatan ham ayol kishining suyaklari topilgan. Qulog'ida marvarid ko'zli oltin sirg'a, qo'lida firuza ko'zli uzuklari bo'lgan.

ULARGA MUNOSIB BO'LAMIZ

YOSH IXTIROCHILAR KO'PAYAVERSIN

Tadbir yo'llanmasini qo'linga oldim-u, Toshkent Davlat Texnika universitetiga yo'l oldim. Ekspozitsiyalarga to'la rastalarni ko'rib, «Nahotki o'zbekistonlik bolalar shunday buyuk ixtirolarni uddalay olishsa?» deya ajablandim.

Mana bu oddiy ko'rinishdagi samolyotni ko'ring. Uning xavfsiz qo'nishini o'ylab topgan Samarqand shahridagi 48-maktabning 9-sinf o'quvchisi Iftixor Istamovga qoyil qoldim. U eng avvalo insonlar taqdirini o'ylabdi. Mabodo texnika

nosoqligi vujudga kelsa, samolyot ikki qismga bo'linib, yuk solingan, texnika jihozlari o'rnatilgan pastki qismi ajratiladi-da, insonlar o'tiradigan yuqori qismi ikkita parashut bilan yerga qo'nadi. Agar suvga tushgudek bo'lsa, o'rnatilgan po'kaklar yordamida cho'kmaydi. To'g'ri, ehtimol parashut samolyotni ko'tara olmas, lekin bu ixtiroda buyuk G'OYA bor. Iftixor insonlar hayotini saqlab qolishni birinchi o'ringa qo'ygan.

Surxondaryo viloyati, Denov tumanidagi 14-maktabning 11-sinf o'quvchisi Jasur Mahmudov esa «Keys» va «Neva» kombaynlarini mukammallashtiribdi. Xorijdan keltirilgan bu kombaynlar terilgan bug'doyning 40, 30 foizini isrof qilsa, Jasurning qo'shimcha dvigatelli kombayni bor-yo'g'i 6 foizini isrof qilarkan. Ustozi Do'stmuhammad Eshqobilov sanoat va agrosanoatni yaxshi bilganidan shogirdiga ko'maklashibdi.

Buxoro viloyati, Vobkent tumanidagi 21-maktabning 9-sinf o'quvchisi Anzar Ahmedov «Qattiq suvni quyosh issiqligi yordamida qayta ishlash» qurilmasini o'ylab topibdi. Bu jarayonda elektr energiyasi, toza suv, karbonat angidrid, kalsiy xlor olish mumkin ekan. Qattiq suvni yumshatishda quyosh batareyasidan, konsentratordan foydalaniladi. Ustozi Maysara Ibrohimova shogirdi yutug'idan faxrlanadi.

Umumiy o'rta ta'lim maktab o'quvchilarining «Ijodkor-ixtirochi» Respublika ko'rik-tanlovi uch kun davom etdi. Unda Qoraqalpog'iston Respublikasi, Toshkent shahri va 12ta viloyatdan g'olib deb topilgan jami 70 nafar iqtidorli o'quvchilar qatnashdilar. G'oliblarni chin ko'ngildan qutlaymiz!

Muharrama PIRMATOVA

Oybek TO'RAYEV, Qashqadaryo viloyati, G'uzor tumanidagi 77-maxsus maktab-internatining 9-sinf o'quvchisi. Ustozi oliy toifali ijodkor, fizika fani o'qituvchisi A'zamxon MUHAMMADIYEV bilan birgalikda «Baraka» nomli mevalarni avtomat ravishda qo'riqlaydigan jihozni ixtiro qilishibdi.

Zizlar daftari

YO'LCHI YULDUZIM

Assalom, «Tong yulduzi», Menman asl muxlising. O'qiyman chin yurakdan, Seni kecha-kunduzi.

Sen sirdosh-u hamfikir, Eng yaqin do'stimizsan. Kelajak sari har dam, Yo'lchi yulduzimizsan.

Feraza OMINOVA, Toshkent shahridagi 122-maktabning 2-«V» sinf o'quvchisi

QISHLOG'IM

Hayot ummonida qalqib qayiqdek, Mo'jaz qishlog' imda hayot qaynaydi. Unga boqsam, ko'zlarim quv nab, Vatani deya dilim yayraydi.

Har go'shasi, har bir giyohi, Bizni umid sari yo'llaydi. Unda yashab o'tgan bobolar, Pok ruhlari doim qo'llaydi. Bir-biriga tutash tog'lari, Cho'p ham ungan jannatdek bog'im. Ta'rifi so'zlasam doston, Mening so'lim, go'zal qishlog'im.

Umida NORQULOVA, Samarqand viloyati, Poyariq tumanidagi 55-maktabning 9-sinf o'quvchisi

SIZ YOLG'IZ EMASSIZ...

(Mehribonlik uyining bolalariga) Vatani boshingizda soyabon erur, U sizga umrbod otalik qilar. Sizga aytar so'zim hamisha shudir: Siz yolg'iz emassiz, siz yolg'iz emas.

Ko'zingizda qalqib tursa ko'z yoshlar, Judolik g'amidan bitsa bardoshlar. Sizga tayanch bo'lar shu aziz Vatani,

Siz yolg'iz emassiz, siz yolg'iz emas. Bilaman, labingiz kuladi, ammo, Qalbingiz sog'inchdan tig'lanar bejo. Ona yurt mehrini dilga qiling jo, Siz yolg'iz emassiz, siz yolg'iz emas. Ko'ngil yarangizni bitkazar Vatani, Yurtboshim otalik qiladi har dam. So'lg'in ko'zingizda porlar quyosh ham, Siz yolg'iz emassiz, siz yolg'iz emas.

Robiya JUMANIYOZOVA, Xorazm viloyati, Xazorasp tumanidagi 5-o'rtta maktabning 7-sinf o'quvchisi

BOLAJON

Bola, bola, bolajon, Orzulari bir jahon. Sho'x toychoqdek chopasan, Qayda qo'nim topasan?

Diling buncha beg'ubor, Kulgularing maftunkor. Ertaisan jahonning, Erkasisan insonning.

O'ynab, chopib tolmagin, Betob bo'lib qolmagin. Katta bo'lgin sen tezroq, Vatani senga mushtoq.

Mehribon SHOMURODOVA, Xorazm viloyati, Bog'ot tumanidagi 12-maktabning boshlang'ich sinf o'qituvchisi

BINAFSHA

Binafsha, go'zalsan bunchalar nechun, Muhabbat solasan yurakka beun. Saboda tebranib shivirlab asta, Mahliyo aylasan dilni birpasda. Sen qalbm tubida ungan chechaksan, Tinglao to'ymaguvchi shirin ertaksan. Bahor bu olamga chiroy bo'lsa gar, Sen uning ko'ksiga inju, bezaksan.

Maftuna ABDULLAYEVA, Toshkent viloyati, Parkent tumanidagi 1-maktabning 10-sinf o'quvchisi

ONAM

Yuzlarida dunyo dardi, Boqib yurak ezilar. Hatto shodon kulgusidan, Tashvishlari sezilar. Yunginamda turganida, Mendan baxtli odam yo'q. Quvonganin ko'rganimda, Dilda qayg'u, alam yo'q. Sochlarimni silasalar, Orom olar yuragim. Bag'irlari biram issiq, Dunyoda eng keragim. Oliylarda yurganida, Duolari panohim. O'tirsam ham turganimda, Shirin so'zi hamrohim. Onajonim yo'llariga, Poyonoz gullar gilam. So'zlari xo'p purma'nodir, Tinglasam, yiroq alam.

Nodira BOBODO'STOVA, TIMI qoshidagi Yunusobod akademik litseyining 2-bosqich talabasi

BAHORGA AYLANIB QOLGIM KELADI

Bahor! Tabiatning eng suluv qizi, Taftini ko'ksimga olgim keladi. Go'zal chiroyiga mahliyo bo'lib, Bahorga aylanib qolgim keladi. O'smani sog'ingan qoshlarim yig'lar, Sochlarim rayhonga almashgim kelar. Bunchalar beqaror bu sabo, yillar, Bahorga aylanib qolgim keladi. Qalbimni ko'klamga men berib o'sdim, Tog'dan lolalaru gul terib o'sdim. Boychechak, ey mening eng nafis do'stim, Bahorga aylanib qolgim keladi. Shodlik barqarordir, yo'qolgay qayg'u, Zaminning ko'zidan qochirgay uyqu. Qalbimni o'rtaydi bir go'zal tuyg'u, Bahorga aylanib qolgim keladi.

Nigora TOG'AYEVA, Qashqadaryo viloyati, Dehqonobod tumanidagi 70-maktabning 9-«A» sinf o'quvchisi

OTAJONIMGA

Otajon, doimo sizni qo'msayman, Qaniydi yonimda bo'lsangiz birpas. Erkalab, qizim deb sochlarim silab, Mehrging taftidan olsaydim nafas. Bir bora otam deb ayta olsaydim, Dunyoda qolmasdi hech bir armonim.

Ollohim, tinglagin mening bu dardim, Otajonimga qalbdagi she'r im.

Nozima OCHILOVA, Buxoro shahridagi 24-ko'zi oziq bolalar maxsus maktab-internatining 11-sinf o'quvchisi

Qalbida orzusi bor inson nurlu manzillarni ko'zlaydi. Ana shunday manzillarni ko'zlab, qalam tebratayotgan ijodkor qizlarimiz daftarini varaqlab, ularning go'zal ko'ngillari borligini payqadik.

Shoyad, oralaridan Nodirabegim-u Zulfiyalar izdoshlari yetishib chiqsa...

XXI asr - texnika asri, deb bejiz nomlanmadi. Globallashuv va axborot asri bo'lmish ayni davrda hayotimizni oynayi jahon, kompyuterlarsiz tasavvur qila olmaymiz. Bir kun uyda elektr bo'lmay qolsa, xuddi dunyodan uzilib qolganday tuyuladi kishiga. Aslida ham shunday. Biroq, hamma ham kompyuterlardan to'g'ri foydalana olyaptimi, oynayi jahon orqali foydali ko'rsatuvlarni ko'ryaptimi, degan savol tug'iladi.

Hikoyamiz qahramoni Azamatbek tufayli kompyuter klubiga kirib, yuqoridagi savollarga aniqlik kiritgandek bo'ldik.

O'yjon, iltimos, bugun ham «Maracana»ga kira qolaylik. Yuring, faqat bir soatga. Bog'chadan qaytayotgan Azamatning rayini qaytargim kelmadi. «Maracana»ga kirdik. Hali maktabga ham chiqmagan bolakay klubga kirib, bizni kulib kutib olgan qiz bilan salomlashdi. Bo'sh kompyuter oldiga yugurib bordi-da, o'ziga yoqqan o'yinni qo'yib o'ynay boshladi. Beixtiyor o'zim ham o'yin «ichi»ga kirib ketibman. Bir necha daqiqadan so'ng atrofga nazar tashladim. 15ta kompyuterining barchasi 4 yoshdan 17 yoshgacha bo'lgan bolalar bilan band. Narigi xonada ham 15ta kompyuter bo'lib, ular internetga ulangan ekan. Bir amallab uyga qaytdik. Kechqurun esa uyqusirab, «Yo'ldan qoching, oyi, mashina tez kelyapti», deya alahsirayotgan bola ruhياتiga kompyuter o'yinlari qanchalik ta'sir etganini anglash qiyin emasdi. Yuqoridagi holat meni ruhshunos huzuriga yetakladi.

Muhokama uchun mavzu

CHEGARASI BORMI?

«Qars ikki qo'ldan», deya ruhshunos huzuridan chiqib, «Net citi» klubiga kirdik. Maqsad, klubdagi ish yurituvchi va nazoratchilar bilan suhbatlashish edi. O'zini Otabel deb tanishtirgan yigit klub ish yurituvchisi ekan. «Bolalarga kompyuter oldida o'tirishni chegaralaysizmi?» degan savolimizga javob bergisi kelmadimi yo rostdan ham o'zbek tiliga tushunmas ekanmi, «Ertaga qo'ng'iroq qiling, savolingizga javob topib

tanishtirgan o'quvchi bilan suhbatlashdik. «GT» o'yini unga juda yoqadi shekilli, 3 soat davomida shu o'yinni o'ynadi. O'yin faqat odam o'dirishdan iborat edi. Yonidagi sherigi vaqti tugab, endi boshqalarning o'yinini kuzata boshladi. Shu asnoda u kompyuter o'yinini, biz esa uni kuzatib, naqd 4 soat

turibmiz. Nazoratchilar esa hamon beparvo. Internetdan nufum olayotgan Shuhrat qaysi maktabda o'qishini sira aytgisi kelmadi. Sababi, internet orqali hayosiz rasmlarni ko'rayotganini guvohi bo'lgan edik-da. Internet tizimidagi nafaqat hayosiz rasmlar, balki soxta bir axborot yoki turli videofilmlardagi bir qarashda bezarar tuyuladigan lavha orqali ham bola dunyoqarashini salbiy tomonga o'zgartirib yuborishi mumkin-ku! Axloqsizlik g'oyalari yoyib, bolani ma'naviy jihatdan buzishga intilishlar xalqimizning milliy manfaatlariga qarshi qaratilgan tahdidlar hisoblanmaydimi?!

Tahririyatdan: Aziz o'quvchi! Albatta hamma joyda ham ahvol shu darajada, deb bir xil fikr yuritish qiyin. Ammo kamchiliklarni tuzatib, ishni yaxshilashga nima yetsin?! Zero, barchamizning maqsadimiz, orzuimiz bir: yurtimizda yashayotgan, tahsil olayotgan har bir bola aqlli, odobli, shu Vatanga sodiq farzand bo'lib yetishsin! Bu boradagi xaxsiy fikrlari, zini bizga yozib yuboring. Sizning fikrlaringiz biz uchun muhim. Maktablaringizni kutib qolamiz! Guluyz ORIFJONOVA

A'LOCHILAR

Aziza Jo'rayeva Surxondaryo viloyati, Denov tumanidagi 44-umumiy o'rtta ta'lim maktabining 8-«A» sinf o'quvchisi. Maktabda o'tkazilgan «Kim ko'p g'azal biladi?» tanlovining mutlaq g'olibi. 7-8-sinlarda Xalq Demokratik Partiyasining stipendiyasini olishga olimpiadalar g'olibi hamdir. Shunday iste'dodli o'quvchimizdan biz ustozlar hamisha mamnunmiz. Maktab direktori: T. MENGTO'RAYEV, ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi: N. SHOMURODOVA

Jobir Ismatullayev Koson tumanidagi Mirzo Ulug'bek nomli ixtisoslashtirilgan maktab-internatining 9-ekologiya guruhida tahsil olmoqda. U a'lochilari bo'libgina qolmay, maktabdagi «Iste'dod» o'quvchi yoshlar gazetasining muharriri. Kelajakda Jobirning jurnalist bo'lish orzusi bor. Jagina Ro'zimurodova ham shu maktabning 6-fizika-matematika guruhining, Zarnigor Rustamova esa 8-gumanitar guruhining a'lochilari hisoblanadilar. Yuqoridagi uch o'quvchini maktabimizning iqtidorli va a'lochilari sifatida hurmat qilamiz. Nigora FARMONOVA, Qashqadaryo viloyati, Koson tumanidagi M.Ulug'bek nomli ixtisoslashtirilgan maktab-internatining «Kamolot» YOIH yetakchisi

Sharof Axtamov 1-sinfidan 9-sinfgacha faqat a'lo bahoga o'qimoqda. She'rlar yozib turadi. Maktab, tumanlarda o'tkaziladigan fan olimpiadalari g'olibi. U maktabimizning eng a'lochilari o'quvchisi hisoblanadi. Jizzax viloyati, Forish tumanidagi Beruniy nomli 78-umumiy o'rtta ta'lim maktabi direktori: A.HIKMATOV, sinf rahbari: D.HUSANOV

Shahnoza Ahmedova Toshkent shahri, Mirzo Ulug'bek tumanidagi 142-maktabning 6-«B» sinf o'quvchisi. U o'qiv jarayoni davomida namunali xulqi va a'lo o'qishi tufayli «Faxriy yorliq»lar bilan taqdirlanib kelmoqda. Sinf sardori sifatida barcha buyurilgan ishlarni vaqtda va aniq bajaradi. Ustozlarini juda hurmat qiladi. Shu xususiyatlari bilan u o'qituvchilar hurmati va e'tiboriga sazovor bo'lib kelmoqda. Maktab direktori: I.V.LI, sinf rahbari: M.M.SAIDXONOVA

Maktabimizning 5-sinf o'quvchisi Mohinur Chorriyeva a'lo baholarga o'qimoqda. Ishonamizki, iqtidorli o'quvchimiz Mohinur kelajakda o'zi tanlagan kasbining ustasi bo'lib, el-yurtga astoydil xizmat qiluvchi komil inson bo'lib yetishadi. Samarqand viloyati, Pastdarg'om tumanidagi 76-maktab direktori: U.ORTIQOV

Orzulari bir jahon Mehribon 8-«A» sinfining eng ilg'or, a'lochilari va jamoatchi qizidir. Shu bilan birga, maktabimizdagi «Kamolot» YOIHda faol ish olib boradi. Uni yana-da chuqurroq bilim olishga undab qolamiz. Qoraqalpog'iston Respublikasi, To'rko'l tumanidagi 2-o'rtta maktab direktori: R. SOBUROV, boshlang'ich sinf o'qituvchisi: A.MATYOQUBOVA

Bizning maktabimizda a'lochilar ko'p. Men sizlarga 6-«A» sinf o'quvchisi Bibixon Gumanboyyeva haqida so'zlab bermoqchiman. Bibixon balaq tog'lar bilan o'ralgan, so'lim go'sha Nanay qishlog'ida yashaydi. U o'zining a'lo o'qishlari, namunali xulqi bilan, qolaversa, sportda ko'rsatgan yutuqlari bilan barchaga ibratdir. Bibixon sportning taekvando turi bilan 2-sinfidan boshlab shug'ullanib keladi. Bibixon poytaxtda bo'lib o'tgan O'zbekiston birinchiligi musobaqasida faxrli 2-o'rinni egallab qaytdi. Hozirda o'quvchimiz zangori belbog' sohibi. Unga doimo omad yor bo'lishini tilaymiz. Namangan viloyati, Yangiqo'rg'on tumanidagi 44-maktab direktori: Z.ASRAQULOVA

RUHSHUNOS HUZURIDA

Mahmuda opa Xo'jayeva ko'p yillardan buyon bolalar bilan ishlab kelayotgan malakali ruhshunos ekanlar. Kompyuter o'yinlarining bola ruhياتiga, qolaversa, sog'lig'iga ta'siri haqida quyidagilarni aytib o'tdilar:

Bo'sh vaqtni mazmunli, boy o'tkazish har bir bolaning ruhan kamol topishida katta ahamiyatga ega. Bola o'z nomi bilan bola. U turli o'yinlarga, rangli tasvirlarga qiziqishi tabiiy hol. Kompyuterda esa bu narsalarning bari mavjud. Avtopoyga deysizmi, turli qurollardan o'q uzish deysizmi, shu kabi o'yinlarning barchasi bolani o'ziga rom etadi. Shu sababli, kompyuter oldida qancha vaqt o'tib ketganini ham bilmay qoladi. Ammo mutaxassis shifokorlar tomonidan bolaning kompyuter oldida o'tirishi chegaralangan. 2 soatdan ortiq ekranga tikilib o'tirish ko'zga salbiy ta'sir etadi. Ekrandan to'satdan paydo bo'layotgan vahshiy ruhياتga ham yomon ta'sir etishiga shubha yo'q. Bunday hollarda aksariyat bolalar kamgap, indamas bo'lib boraveradi.

MAQSAD FAQAT PUL TOPIISHIMI?

«XAKKER»LAR KO'PAYMOQDA

Natijada, bolada asab tizimi zaiflashib, urishqoq, ota-onalarining gaplariga quloq solmaslik odatlari paydo bo'ladi. Sekin-asta bunday bolalarning darslardan ko'ngillari sovib boradi. Agar vaqtda e'tibor qilinmasa, «xakker»lar soni shunday bolalar evaziga ko'payib boradi. Buning oldini olish uchun ota-ona bolani muntazam nazorat ostiga olishi zarur. Kun tartibini qat'iy belgilab, jismoniy o'yinlar, qiziqarli rasmlarga boy kitoblar bilan farzandlari e'tiborini jalb qilishlari dardkor. Darsliklar ham o'yin shaklida tuzilib, sahifalar faqat matnlar emas, rangli rasmlarga ham boy bo'lishi lozim. Kun tartibiga yordamlashish, so'ngra shular qatoriga kuniga ikki soat kompyuterdan foydalanishni kiritisa bo'ladi. Kompyuterdan foydalangandan so'ng sut, qatiq bilan birga temir moddasiga boy bo'lgan mahsulotlar iste'mol qilinishi zarur.

BIR QARASHDA BEZARAR

Biridan savolimizga javob ololmay, boshqa kompyuter klubiga kirdik. O'zini Shahzod deb

Men yana «xo'b»chilar qo'shig'ini boshladim:

– *Mayda qilg'in, ko'rayin,
Shoxingga gul o'rayin,
Senga kelgan baloni,
Tovdan-toshqa o'rayin,
Xo'b hayda, xo'b hayda,
Qalqon qulog'im hayda,
Oltin tuyog'im hayda!*

Otlarni sovutib-sovutib, o'zimiz ham dam olib, kechgacha xo'b haydadik. Baxtimizga bu yil bug'doy yaxshi bitgan ekan, ertasi peshindan keyingacha xo'b bosdik. Bobom xirmondagi poyani siqimlab ko'rdi-da, «bo'ldi!» dedi. Don ajrab, xirmonning ostiga tushibdi.

– Bomdod shamolida sovurib olamiz, -dedi bobom. Biz uchchala bola uxlab qolibmiz. Kun yoyilganda turdik. Bobom bilan otamning qo'lida yog'och kurak. Ular Shaxshof tarafdin kelayotgan shamolga yonboshlab turib olib, xirmon sovurayapti. Somon uchib borib, hovli etagiga tushadi, bug'doy momo to'qigan qo'lbola sholchaga tushadi. Xullas, ikki kun-u ikki tun deganda xirmonni sovurib, donini ayirib, qoplab oldik. Endi bir yilga yetadigan ozig'imiz, molni qishdan chiqaradigan somonimiz bor.

Biz tomonlarda yaxshi bir rusum bor. Xirmon ko'targan uy bir qozonda qo'g'irmoch qovurib, albatta qo'ni-qo'shniga tarqatishi kerak. Shunda yil sayin xirmoniga baraka kiraverar emish. Enam bir g'alvir bug'doy oldi. Uni rosa eladi, qoramiqlarini mayda toshlarini terdi. Biz yer o'choqqa o't yoqdik. Enam qora qozonni osib, o'qlog'ini oldi. Uning uchiga latta bog'ladi. Bug'doy qozonga soldi. Asta-asta o'qlog'i bilan aylantirib, qovura boshladi. Bug'doy qizib, qozondan igr'ishlab pastga tushadi, Begzod, Dilmurod uchchovimiz

katta ko'pkari bilan olish, ya'ni kurashi ham bor.

Oygul xolamning uyi yaqin, bizlardan besh uy pastda turishadi. To'y daragini eshitdig-u, uy ichimiz bilan ko'chib borib oldik. Tog'liklarning rasmiga ko'ra bir haftagacha to'yxonadan odam oyog'i uzilmaydi. To'y tarqab, qozon-o'choqning kuli tozalaguncha qo'ni-qo'shnilar, yaqin tug'ishganlar kelib-ketaveradi. Birov mol so'yadi, birov tandirkabob, xo'plama qiladi, kelinning dugonalari jam bo'lib, kuyov jo'ralarga gilam do'ppi tikishadi. Baxshilarimizni aytmaymizmi? Do'mbira chertib terma aytsa, bulbulni ham mast qiladigan Jonuzoq, Umrzoq degan baxshilarimiz bor. Ular qozon qurdidan to'y o'tib supra qoqdi bo'lguncha uying to'rida o'lan aytib o'tiradilar. Bu safar yoznamiz Jonuzoq baxshini aytibdi to'yga. Biz kirib borsak, u endi ikki piyola choy ichib bo'lib, do'mbirasini sozlab o'tirgan ekan. Jonuzoq baxshi birpas do'mbira tiringlatib turdi-da, birdan qaynab, sayrab ketdi:

– *Oq bug'doyning patiri,
O'rgimchakning chatiri,
Bir-ikki og'iz aytayin,
Qora ko'zlar xotiri.
Eshik oldi majnuntol,
Majnuntolga qo'ling sol.
Men bir tilak aytayin,
Katta-kichik quloq sol!*

*Atta bo'lsin, fatta bo'lsin,
Zuvalasi katta bo'lsin!
Qil chivig'i qildan bo'lsin,
Chilobchini puldan bo'lsin!*

ship etkizib terib olamiz-da, og'zimizga uramiz. G'achir-g'uchir chaynaymiz. Biram mazali, biram yoqimli! Enam o'qlog'ini aylantirib bug'doy qovuradi. Ora-chora qo'shig'ini xirgoyi qilib qo'yadi:

– *Oq qo'yning kallasi,
Qora qo'yning kallasi,
Man Xudoning bandasi,
Qovur, qovur, qovurmoch,
Qovur, qovur, qovurmoch!..*

Eh, yangi pishgan bug'doyning issiq qo'g'irmochini yemabsiz, bu dunyoga kelmabsiz, birodar!

7. OYGUL XOLAM TO'Y BOSHLADI

Yozning chillasi o'tib, soyning suvi soviganda Oygul xolam to'y boshladi. Uning Oysuluv degan qizi bor. Oysuluv desa – Oysuluv. O'zi kelishgan, chiroyli, epcil. Qo'lidan kelmagan hunari yo'q. Gilam ham to'qiydi, kigiz bosadi,

urchuq yigirib, qo'yning junidan kalava qiladi. Mehmon kutganda-ku, hammani tang qoldiradi. Bu qiz qaysi peshonasi yarqiragan yigitga nasib etar ekan, deb yurardik, o'ziga o'xshagan sahiy, sumbatli, Ko'kdalaning kuragi yerga tegmagan yigitlaridan biri unga sovchi qo'yibdi.

Oti Kamoliddin ekan. Bo'lajak yoznamiz to'ylarda kurash tushib turar ekan, shuning uchun uni Kamol polvon ham deyishar ekan-da.

Biz tomonlarda to'y deganingiz yetti kunga cho'ziladi. Avval boshdan maslahat oshi – bir, qozon qurdi – ikki, bakovullarni saylash, sarpo yoydi, qiz bazmi, kuyov ko'rdi, eng oxiri – yor-yor aytib, qiz uzatish – yetti! Uning ichida

*Eshik oldi ko'l bo'lsin,
Uyi bozor yo'l bo'lsin!
Qatorda nori bo'lsin,
Uyi mehmonga to'lsin!
Oq gazadan chang chiqdi,
To'da otliq bir chiqdi.
To'da otliq ichida,
Sizning kuyov sumbatli.
Otga minsin intilib,
O'ngirlarin qimtinib.
Chovib olgan juyrug'i,
Taqimida horisin.
Suyib olgan qallig'i,
Quchog'ida qarisin!
Hay-yor-e, hay-yor-yor!..*

Jonuzoq aka olqish o'lanni aytib bo'lib, bobomga qaradi:

– Qani, endi Safar bova, o'zingiz bir duo qiling yoshlarga! Bobom qo'lini fotihaga ochdi:

– Qani, omin! Boqqani tumor bo'lsin, dushmani bemor bo'lsin! Yoqqani qumaloq bo'lsin, suygani chaqaloq bo'lsin! Yegani uzum bo'lsin, umrlari uzun bo'lsin! Ichganlari qatiq bo'lsin, davlatlari ortiq bo'lsin! Ne tilasa, Xudoyim tilagini bersin, Ollohu akbar!

Biz tomonlarda to'y rosa tomosha bo'ladi. To'y egasi bir kun ko'pkari beradi. Yon qishloqlardan chavandozlar kelib, uloq tortishadi. Sovringa qo'chqordan tortib, ho'kiz, hatto motosiklgacha qo'yishadi. Yana bir kun olish, ya'ni kurash bo'ladi. Kech kirganda o'rtaga mash'al yoqib, poxol to'shlangan yerda olish boshlanadi. Bu ham rosa cho'ziladi, to'yengib chiqqan polvonga raqib topilmaguncha davom etadi.

Davomi. Boshi o'tgan sonlarda

Rustam ikki qo'lini ko'ksiga qo'yib:

– Ey, menga dunyoning zahmatini loyiq ko'rmagan mehribon bobom, axir u yoqda do'stlarim va ayriliq dardida jigar-bag'ri xun bo'lgan otam bor-ku. Men ulardan qanday qilib umid uzay, – debdi.

Bobo bu so'zni eshitib, noiloj rozi bo'libdi. Ertasi butun shahar xalqi Rustam bilan xayrlashibdi. Shahar

QUYOSH YERINING PAHLAVONI

oqsoqoli Rustamning peshonasidan o'pib:

– Bizdan senga esdalik va yo'lingda hamrohing bo'lsin, – deb bobolaridan qolgan yoy bilan besh gaz uzunlikdagi o'qni beribdi. Rustam toqqa qarab yo'l olibdi. Cho'llar kezibdi, qirlar oshibdi. Oxiri tog' tagiga yetibdi. Atrofga qarasa, bobo aytgandan ham vahimali, tepasi ko'rinmaydigan silliq tog'. Rustam nima qilishini bilmay, xayol surib turgan ekan, qo'rqinchli ovoz eshilibdi. Rustam qarasa, toshlarni har tarafga uloqtirib, og'zini katta ochib, ona sher Rustamning ustiga bostirib kelayotgan emish. Rustam ni mo'ljalga olibdi. Buni sezgan sher to'xtab:

– Ey, odamzod. Menga yordam ber. Bolalarimni o'limdan qutqar! – deb yerga yiqilibdi.

– Ey, vahshiy hayvonlarning podshosi, mendan qanday yordam kutasan? – debdi.

Ona sher Rustamning etagidan tishlab, tog'ning orqa tomoniga yuguribdi. Rustam borib qarasa, sher yashaydigan g'orning og'zida ho'kizday katta chayon turganmish. U sherning ikki bolasini chaqib o'ldirmoqchi ekan.

Rustam vaqtini o'tkazmay chayonni mo'ljalga olib otibdi. Chayon ag'darilib tushibdi. Rustam yugurib borib shamshiri bilan chayonni pora-pora qilib tashlabdi. Ona sher Rustamga ta'zim qilibdi. Rustam yurib charchaganidan yonboshlab uxlab qolibdi. Ona sher ikki bolasini Rustamning yonida qoldirib, o'zi ovqat topish uchun ketibdi. Sher bolalari xursandligidan bir-biri bilan o'ynashib, na'ra tortibdilar. Og'ziga bir qo'yni tishlab ota sher kelibdi. U Rustamni ko'rib, hayron bo'libdi. Qahri kelib, og'zidagi qo'yni tashlab Rustamni pora-pora qilmoqchi bo'libdi, birdan sherbachalar:

– Bu odamga tegmang. Bu bizni o'limdan qutqardi, – deb ota sher bo'yniga yopishibdilar. Ota sher bu so'zlarga taajjublanib turgan ekan, ona sher kelib, bo'lgan voqealarni aytib, burdalanib yotgan chayonni ko'rsatibdi.

Davomi bor

«KATTA BO'LSAM...»

Yangiyo'l tumanidagi 3-umumta'lim maktabi 5-sinf o'quvchilarining «Katta bo'lsam...» mavzusidagi kichik insholari

Shahlo QAHRAMONOVA:

– Men katta bo'lsam, bog'chada tarbiyachi bo'laman. Sababi, bog'chada kichkintoylar ko'p, gavjum bo'ladi. Biz oilada ikki farzandimiz. Kunduzi ota-onam ishda bo'lishadi. Maktabdan qaytgach, Doniyor akam mol-holga qarab, stadionga yoki o'rtoqlarinikiga jo'naydi. Men esa yolg'iz qolib, uy yumushlariga qarayman. Radio eshitaman, televizor ko'raman. Zerikaman.

Bog'cha opalar atrofida ko'p mittivoylar bo'lishadi. Qaniydi, tezroq katta bo'lsam-u, men ham ularga cho'pchaklar aytib, uxlatam.

Elmurod SHERTOYEV:

– Men katta bo'lsam, yo fermer yo savdo xodimi bo'laman. Aslida bu sohalarga sira qiziqmayman. Faqat ularda pul ko'p bo'ladi, deyishadi. Tezroq katta bo'lsam-u, ko'p pul to'plab, maktabimizga sport zali qurdirsam. Yozda bolalarning sport bilan shug'ul-

lanishga uncha vaqtlari yo'q. Yog'ingarchilik paytida stadion loy bo'ladi.

Isroil QOZOQBOYEV:

– Ochig'i, men kelajagim haqida gapirishga uyalaman. Sababi, sinfdoshlarim orzuimni eshitsa, rosa kalaka qilishadi.

O'qishlarim o'rta, oilada yolg'iz o'g'ilman. Pichan yig'ish, dala ishlariga qarashish uchun (dadamning oyoqlari lat yegan) onam ko'pincha meni darsdan olib qoladilar.

Men aslida uy hayvonlarini juda yaxshi ko'raman. Yalinaverib, oxiri dadamga toychoq oldirdim. Otlar haqidagi filmlarni sevib tomosha qilaman. Ular

tuni bilan egasini duo qilib chiqar ekan. Biror sigir yoki buzog'imiz kasal bo'lsa, ko'zlari biram ma'yus bo'lib qoladi-ki... Bir kuni buzoqni sotgani olib ketishayotganda, sigirning ko'zidan yosh oqqanini ham ko'rganman.

Men uchun uy hayvonlari yaqin do'stinga aylangan. Katta bo'lsam, men ularni davolaydigan veterinar bo'laman.

Abror AKMALOV:

– Men militsioner bo'lmoqchiman. Mahallamiz tinch bo'lishi, tunlari odamlar miriqib uxlashlari uchun posbon bo'lardim. Yoshlarni bekorchi bo'lib yurishlariga yo'l qo'ymasdim.

Muhayyo TO'LAGANOVA
suhbatlashdi

Orzu

Ana shu hikmatga amal qilayotgan Shayxontohur tumanidagi 59-xitoy tili chuqur o'qitiladigan maktab o'quvchilari reyting borasida tumandagi tengdoshlaridan ancha oldinda turishadi. Bilim maskanida bo'lib, matematika, tarix, ona tili va adabiyot, chet tili darslarini kuzatdik, bolajonlar va ularning ustozlarini suhbatga tortdik.

doimiy hamkorligimiz yaxshi samara bermoqda. O'tgan yili Xitoy Davlat elchixonasi barcha sinflarimizni kerakli darsliklar bilan ta'minlagan edi. Koreya o'quv markazi ham maktabimiz uchun kerakli darsliklar va o'quv qo'llanmalari hamda turli jihozlar ajratdi. Bundan tashqari, ushbu davlatlar bilan turli anjumanlar, tanlovlar uyushtiramiz.

Maktabimni maqtaym

ILDAM HARAKAT YUTUQDIR ALBAT

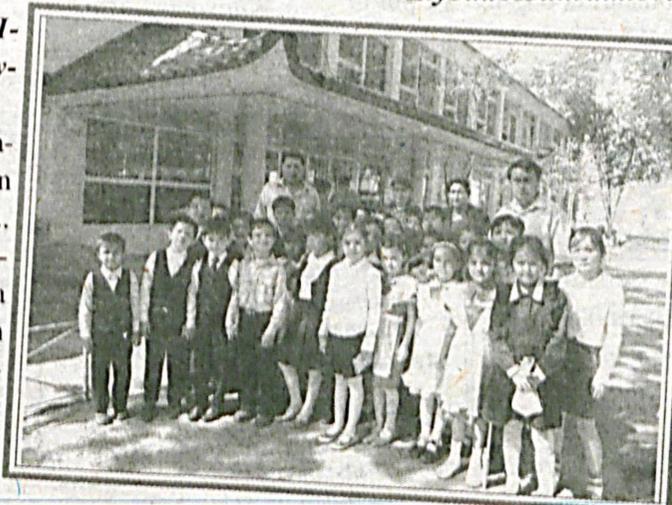
O'QITUVCHINING UY VAZIFASI

Mirzo AVAZOV, tarix fani o'qituvchisi:

– O'qituvchi o'quvchilarning son-sanoqsiz savollariga yetarlicha javob berish uchun ko'p o'qishi kerak. Dars berishga tayyorgarlik degan ustozning kundalik ish rejasi bor. Aynan shu reja o'qituvchining «uyga vazifa»si hisoblanadi. O'quvchining darsga qiziqishini orttirish uchun har bir darsimiz bir-biridan farqliroq, qiziqarliroq o'tilishi lozim.

Shahnoza JALILOVA, II-sinf o'quvchisi:

–Ustozlarimiz berayotgan saboqlardan juda mamnunmiz. Ko'p narsalarni o'rganyapmiz. Kelajakda bu yerdan olgan bilimlarimni mustahkamlab, shifokor bo'lish orzuim bor.

Azamat SARIMSOQOV, 9-sinf o'quvchisi:

– Ustozlarimiz boshchiligida qiziqarli fan olimpiadalari, tanlovlar, bellashuvlarda ishtirok etamiz. Maktabimizdagi futbol, voleybol, basketbol singari sport to'garaklariga muntazam qatnashamiz.

Ha, ushbu ta'lim maskanida ustoz va shogirdlarning maqtasa arzigulik yutuqlari ko'p ekan. Karate bo'yicha yoshlar o'rtasida O'zbekiston chempioni 6-sinf o'quvchisi Zarifjon Muhammadjonov, fan olimpiadalari g'oliblari Dilfuza Jalilova, Dildora Fayziyeva, Bobur Nurmatov, Yoqutoy Rahmonova, Ziyoda Abduraimova, Iroda Abdurahmonova,

Nargiza Zohidova, Zarifjon Muhammadjonov, Javohir Karimov singari o'quvchilar ham aynan shu dargohda tahsil olishadi. Maktab jamoasi va o'quvchilari bilan xayrlasharkanmiz, istaklaringiz albatta ijobat bo'lsin, deymiz.

J.HAYDAROVA

DIREKTOR KECHIKIB KELSA...

Zulfiya NABIXONOVA, adabiyot fani o'qituvchisi, o'quv ishlari bo'yicha rahbar muovini:

– O'quvchilarimizning davomatini har kuni direktorimizning o'zlari qattiq nazorat qiladilar. Mabodo biror o'quvchi darsga kelmay qolsa, darhol xabarlashamiz.

– **Direktorning o'zi kechikib kelsa-chi?**

– Faxriddin aka Shamsiyev 8 yildan buyon ta'lim maskanimiz rahbari. Ularning kechikib kelganini eslolmayman.

HAMKORLARIMIZ XITOIY VA KOREYA DAVLATLARI

Ta'lim maskanimiz nafaqat O'zbekistonda, balki O'rta Osiyoda xitoy va koreys tilini chuqur o'rgatish bo'yicha yagona hisoblanadi.

Xitoy elchixonasi va Koreya o'quv markazi bilan

Sizga g'amxo'r insonlar

Abdug'afur RASULOV, filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbiysi, yozuvchilar uyushmasi a'zosi. Ko'plab kitoblar, ilmiy maqolalar muallifi. Besh nafar farzandning mehribon otasi, 16 nabira, 2 abiraning suyukli bobosi. Salkam 40 yildan buyon O'zbekiston Milliy universitetida mehnat qilib keladi.

Ana shu mehridaryo ustozimiz 70 yoshni qoralab qo'yibdilar. Bu gapni o'zlaridan eshitmaganimizda, ishonmagan bo'lardik.

O'zingizdan qolar gap yo'q, jurnalistlar o'ta qiziquvchan bo'lishadi. Ayyomlari bilan qutlash asnosida ustozimizdan bolalik orzulari, xotira-

USTOZGA EHTIROM

laridan so'zlab berishlarini so'radik, bugungi bolalar adabiyoti xususidagi fikrlari bilan qiziqdik:

–Bolaligim Toshkentda, yozda chorbog'da, qishda shahar hovlimizda o'tgan. Adabiyotga bo'lgan havas juda

erta uyg'ongandi. Do'stlarim bilan adabiy uyushmalarga qatnaganimiz, «Tog' yo'llarida» nomli birinchi o'qigan kitobim, Erkin Vohidov, Ibrohim G'afurovlar bilan birga o'qiganim – bularning bari havasning maq-

sadga aylanishiga turtki bo'lgan bo'lsa, ajabmas.

Bugungi bolalar adabiyoti xususida to'xtaladigan bo'lsam, Xudoyberdi To'xtaboyevdek zabardast, Anvar Obidjon, Tursunboy Adashboyev singari ajoyib bolalar ijodkorlari bor. Lekin nazarimda bolalar uchun yaratilayotgan adabiyotlar kamroqdek...

Adabiyotshunos olimimiz bilan bu xususda hali uzoq gaplashishimiz mumkin edi. Lekin vaqt oliy hakam. Qolaversa, yubiley tadorigi, totli tashvishlar, degandek.

Otaxonimizga nima ham derdik, shogirdlar yetishtirish borasida sizdan qolishmay, ustozlik kasbini ardoqlab kelayotgan Ra'no opa bilan qo'sha qarib, farzandlaringiz, nabiralaringiz ardog'ida, xalqimiz e'zozida yuringlar deymiz.

«QAYDASAN, OYMOMO?»

Mirzapo'lat Toshpo'latovning «Oyni axtarayotgan bola» qissasi asosida suratga olingan ushbu film bolalar va o'smirlar hayotiga bag'ishlangan bo'lib, oqibatsizlik, tengsizlik, e'tiborsizlik va mehrsizlikka qarshi bezovta yosh qalbning nolasi ifoda etiladi. Asar qahramoni Turdibek yaxshi odamlarning ko'payishini, katta-kichik insonlar o'rtasida hurmat va samimiyat bo'lishini istaydi. Kino qahramoni Turdibek «Oymomojon, hamma yomon odamlarni yaxshi odamlarga aylantirib qo'y», «Go'daklar nonning totlisini yeydi» kabi iboralari yoki «Qiztepa» haqidagi rivoyat tomoshabinni mulohaza qilishga chorlaydi.

–Bir zamonlar, – deb hikoya qiladi cho'pon, –malika o'zining qirq nafar kanizaklari bilan har kuni aylanishga chiqarkan. Kunlarning birida u bir cho'pon bilan tanishib qolibdi. Ular bir-birlariga ko'ngil qo'yishibdi. Sayrga kelgan malika cho'pon bilan uchrasharkan. Shunda kanizaklarining biri sotqinlik qilib, xonga sirni aytib beribdi. Xon shu zahoti yetib kelib, malika va kanizaklari ustidan tuproq torttirib yuboribdi. Shu-shu bu yer Qiztepa deya ataladi.

«Qaydasan, oymomo?» filmi ham bugungi kun bolalari uchun ayni muddao bo'ldi. Kompyuter grafikalaridan yiroqda, tabiat qo'ynida tasvirga tushirilgan asarni taniqli rejissyor Tojiboy Isroilov ekranlashtirdi, operator Marat Soliyev, ovozlashtirish rejissyori Matyoqub Orziyev, muharrir Shorsha'm Ro'ziyev.

Yunusobod tumanidagi 275-maktabning 3-sinf o'quvchisi Shahriyor Izzatillayev Turdibek rolini maroq bilan ijro etdi. Bolalar tarbiyasiga ijobiy ta'sir etadigan, vatanparvarlik ruhini shakllantiradigan shunday kinolar ko'payib, shoyad kompyuter xonalarida sog'ligi va pulini ketkazadigan bolalarni qaytarsa...

Nargiza SIMBAR qizi

SAVOLLAR:

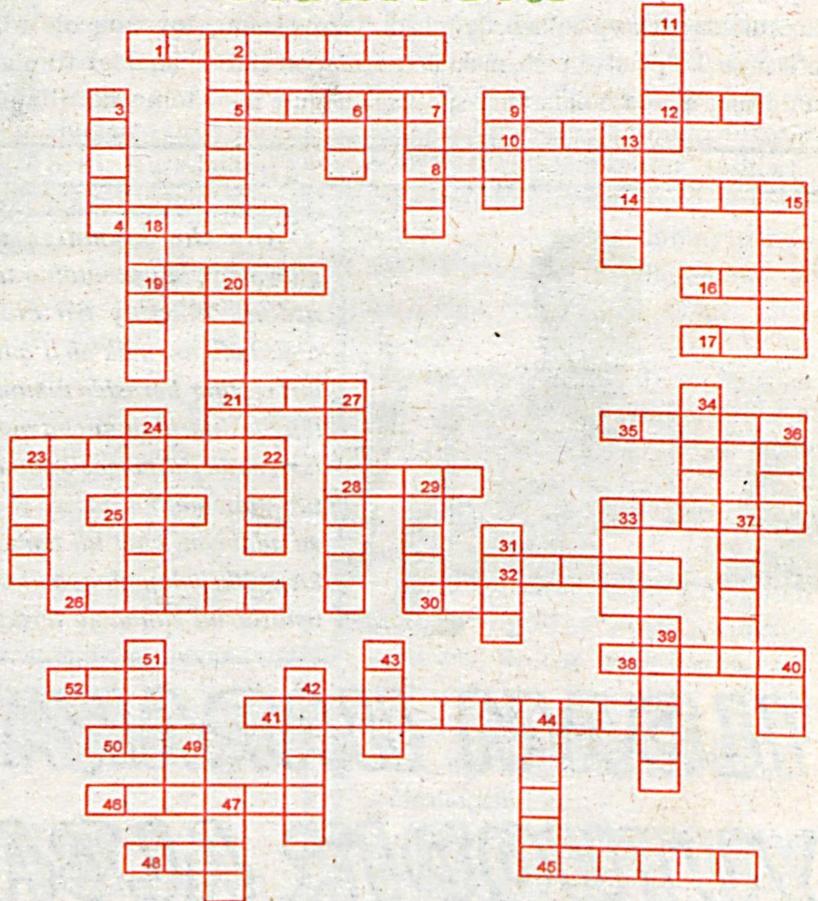
Bo'yiga:

2. Kompyuter ekrani.
3. Hayit oldi.
6. Sitaning yori.
7. Uzoq emas.
9. Bahor oyi.
11. Fasl.
13. Dalil.
15. Qosimjonov (shaxmatchi).
18. Xayr-ehson.
20. Ofarin.
22. E.Vohidovning dostoni.
23. Yozma murojaat.
24. Mashhur kema.
27. Dunyodagi eng sersuv daryo.
29. Nasroniylarning muqaddas kitobi.
31. Onalar qo'shig'i.
33. Tog' guli.
34. Dushman.
36. Xushbo'y modda.
37. Niqob.
39. Kanada poytaxti.
40. Suv yo'li.
42. Iz.
43. Tennis maydoni.
44. Shoh qizi.
47. Baliq tuxumi.
49. Ot sochi.
51. Bog'lovchi.

Eniga:

1. Viloyat.
4. Tutqun ayol.
5. Kimyoviy unsur.
8. Qish ziynati.
10. Gullamaydigan meva.

SKANVORD

12. Qasam.
14. Mard, jasur.
16. Shaxmatdagi holat.
17. Tuproq.
19. Cholg'u turi.
21. Musiqiy atama.
23. Bobur yurti.
25. Sochi yo'q.
26. Bilim maskani.
28. Nimjon.
30. Hayron.
32. ___ va Majnun (doston).
33. Qizlar ismi.

35. Ot ulovi.
38. Milliy mato.
41. Osmon jismlari haqidagi fan.
45. Sitrus meva.
46. Ona.
48. So'qir.
50. Kamon.
52. Qadimgi chiroq.

Tuzuvchi: Sirojbek QODIROV,
Xorazm viloyati, Xazorasp
tumanidagi 8-maktabning
9-«A» sinf o'quvchisi

TONG YULDUZI
O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasini

Muassislari:

O'zbekiston matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» Yoshlar ijtimoiy harakati,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizayner va
sahifalovchi:
Fazliddin
SHOYODGOROV

Navbatchi:
Ozoda
TURSUNBOYEVA

Gazeta
O'zbekiston
matbuot va
axborot
agentligida
0208-raqam
bilan 2007 yil
2 fevralda
ro'yxatdan
o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
Turobjon JO'RAYEV,
Dilbar ALIMJONOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV
(«O'zbekiston» NMIU bosh
muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA,
Feruz JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Sobirjon SHARIPOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Manzillimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 144-27-25 144-63-08
Tel/ faks: (99871) 144-38-10

Rassomlar:
Nodira MIRZAYEVA,
Feruz MATYOQUBOV.

Noshir:
«O'zbekiston»
nashriyat-matbaa ijodiy uyi.
Gazeta «O'zbekiston»
nashriyat-matbaa ijodiy uyi
kompyuter bo'limida terib
sahifalandi va chop etildi.
Gazeta haftaning dushanba
kuni chiqadi. Hajmi A-3,
2 bosma taboq.
Adadi - 60567
Buyurtma N: J 3609